

Keresztút

az irgalmas szamaritánus története kapcsán
(Lk 10,30-35)

I. állomás: Pilátus irgalmatlanul halálra ítél

Példázatodban az irgalmatlan pap és levita ugyanúgy nem akar bajt magának, mint peredben Palesztina provincia helytartója. Még tisztátalannokká válnának, ha a rablók történetesen korrekt munkát végeznek, és prédájuk halott. Pilátus akár ejnye-bejnyét kaphat a császártól, ha ezek az izgága provincialakók jelentik neki, hogy törvénytelen kiskirályokat tűr meg az Impérium területén. Kinek hiányzik az ilyesmi? Ja, hogy az összevert ember akár bele is halhat a cserbenhagyásba, ha még csak ájult? Ja, hogy a puccsal rágalmazott prófétának életébe kerül, ha helytartója nem védi tovább? Na és? De tudjuk mosni a kezünket, ha le akarunk rázni magunkról minden felelősséget rászoruló embertársunk iránt!

– *Mester, irgalmadban ments meg attól, hogy magunk féltéséből csak egyetlen sorstársunkat is irgalmatlanul cserbenhagyjuk!*

II. állomás: Válladra veszed a kivégzőeszközt

A szamáriabeli idegen mi mindent vállal az üzleti útját hátráltató ismeretlen zsidajáért! Időkiesést a versenytársakkal szemben, pénzkiesést, adósságot a fogadósnál, olaj-, bor- és kötszerhasználatot, az ápolás fáradságát. Pedig hát mi köze ehhez az ellenséges népbe tartozó vigyázatlan emberhez? És Te, nem elkerülhetnéd a keresztet, ha irgalomból nem teszed ki a lelkedet az amúgy hálátlan, „Keresztre velé”-t kiabáló emberek veszélyes felvilágosításáért?

– *Segíts elvállalnunk mindazt, amit megkíván tőlünk a Tőled tanult irgalom!*

III. állomás: Először esel földre a keresztúton

A husángok súlya hamar földre teríti azt, aki a rablókba bötölt. A keresztutat megelőző 40 osztorcsapás és tövissel koronázás hatására hamar földre terülsz a keresztgerenda súlya alatt Te is. De fölállsz.

– *Segíts vállalnunk az emberségből fakadó gyengeséget anélkül, hogy elhagynánk magunkat!*

IV. állomás: Édesanyáddal találkozol

A törvénytudóval közlöd is, hogy saját örök életének elnyerésével kapcsolatban helyesen válaszolja meg saját kérdését Mózes könyveiből. Ahogy Gábrriel közlésére Édesanyád is megadja a legtökéletesebb választ: Történjek velem szavaid szerint! Most azonban, hogy összetörve lát téged, szava sincs. Hogyan is lehetne, és milyen?

– *Add, hogy mindig eltaláljuk a megfelelő szavakat és a megfelelő csendben maradási!*

V. állomás: Kürénéi Simon viszi helyetted a keresztgerendát

A szamáriai kereskedő kifizette a fogadóst, hogy szakmájának megfelelően lássa el az ő pórrul járt utastársát. A mezőről jövő afrikainak sem szakmájába nem vág, sem fizetséget nem adnak a más kivégző eszközenek cipeléséért. Kényszerítik rá, nehogy kivégzésed előtt kiszendvedj.

– *Segíts, hogy akár önként, akár muszájból, de jó segítségre lehessünk bajban lévő embertársainknak!*

VI. állomás: Veronika kendőt nyújt neked

A szamáriai férfi irgalmasan bekötözi valami textíliával a rablótámadás áldozatának vérző sebeit. A legenda szerint Veronika asszony pedig a Te vérző arcodat törli le valami textíliával. Így segít rajtad, de Simonnal ellentétben ő is önként, mint a példázat szamaritánusa.

– *Segíts, hogy találékonyak legyünk a segítségnyújtásban, és használjuk hozzá bátran mindazt, ami a kezünk ügyében jó rá!*

VII. állomás: Másodszor buksz el

A törvénytudó szellemi próbatétel elé állít, vidéki vándortanitócskának tartva téged, de nem-hogy elbuknál, még ő kap tőled leckét. Ezen a fizikai próbán azonban elbuzdulsz, nem is egyszer.

– *Segíts, hogy minden próbán megpróbáljunk helytállni, akár sikerül aztán, akár nem!*

VIII. állomás: Korholod a jeruzsálemi

asszonyokat

A szamáriai vándorkereskedőnek megesik a szíve a másik vándoron, akivel a rablók ennyire elbántak. A főváros hölgyei téged siratnak, akivel a rómaiak bántak el ennyire, még ha honfitársak bujtogatására is. Hogy könnyeik Róma ellenes tüntetést fejeznek-e ki, vagy valóságos részvétet irántad, nem tudni. Abból, hogy viselkedésüket helytelenítet, egyaránt következhet, hogy félted őket az elnyomói megtorlástól, illetőleg attól, hogy az ártatlan siratása közben megfélekeznek saját bűnös berkeik megtéréséről.

– *Ne engedd, hogy a magunk megregulázása helyett azokat sajnáljuk, akiknek ez sikerült!*

IX. állomás: Harmadszor is ugyanaz az esésed

Irgalmatlanul ugyanaz esik meg veled harmadszor is, pedig most már nem is egyedül téged terhel a súly, ott van Simon is. A levitával ugyanaz az irgalmatlanság fordul elő, ami előtte pap kollégájával.

– *Ments meg a rossz példa, illetve saját méltatlan szokásaink ismétlésétől!*

X. állomás: Levetköztetnek

A rablóknak kell a ruha saját használatra, eladásra, főleg a jobb minőségű, no meg a redői közt rejtegetett bugyelláris előkerítéséhez is hasznos az áldozat levetköztetése. A kivégzendőnél pedig a kivégző osztag jutaléka a ruházat. Köntösödre annyira vigyáztál, s oly rövid ideig koptattad, mióta eltávolodtál édesanyád házi manufaktúrájától, hogy a katonák el sem akarták vágdalni igazságos részekre, inkább kisorsolták maguk között. A személyi méltóság tiszteletben tartása ekkoriban még nemigen jön számításba, prédák és elítéltek esetében meg pláne nem.

– *Vigyázz ránk, hogy azok esetében is tiszteljük a személyi méltóságot, akik a magukéra sem vigyáznak, sőt azok esetében is, akiken segíteni próbálunk!*

XI. állomás: Fölfeszítenek

Szomszédod két köztörvényes vagy politikai. Titulusod alkalom a római helytartó számára, hogy visszaadja a kölcsönt a leigázottak önkormányzatának zsarolására. A törvénytudó öngigazolással kérdezi az irgalmas szamaritánus történetének elmondása előtt a főparancs második felelővel kapcsolatban: És ki a szomszédom? Miért? Nem mindegy? De nem ám! Lehet az egy terrorista migráns, egy randalírozó bűdös alkoholista, és mindjárt megvan a baj, a súlyos baj. Te még beszédbe is elegyedsz egyik szomszédoddal, történetesen a jobbikkal. Sőt, ő az első és egyetlen általad szentté avatott személy.

– *Segíts félretennünk minden előítéletet, bosszúvágyat a körülöttünk élőkkel szemben!*

XII. állomás: Meghalsz

A szamariai bort önt az összevert, kifosztott ember sebeibe fertőtlenítő sebbenzinként, majd olajat is, hogy ne csípijen annyira. Te is mirhával kevert bort kapsz kábítószerként irgalomból a marcona ítéletvégrehajtóktól, de nem fogadod el. Amikor meg epével kevert bort adtak innod, megkóstoltad, de aztán abból sem akartál inni. Pedig magad jelezted, milyen szomjas vagy. És nem voltál függő, csak a keresztről. Időd pedig nem maradt a rászokásra. Mi meg milyen könnyen elcsábulunk.

– *Erősíts meg bennünket a kísértésekkel szemben!*

XIII. állomás: Holttestedet leveszik a keresztről, és Édesanyád ölébe fektetik

Hányszor vett az ölébe kiskorodban, nagy örömmel! És most is hogy örülni neked – ha élnél. De így?! Így igen vegyesek az érzései. Nála vagy, és megsem. Amilyenek a példázat önkéntesének érzései lehetnek. Persze, jó érzés segíteni egy bajba jutottnak, még egy ellenséges nép tagjának esetében is. De rossz érzés tudni, hogy a vele töltött idő kiesik a piacozás idejéből, és bizony a családi kasszába befolyó jövedelem is megcsappan, lehet, hogy viheti az ember haza a nyakán maradt árut. Potyára cipelte a tevéje, és még az sincs kizárva, hogy amit idefelé megúszott: hazafelé elkapják a rablók emiatt, hogy van nála motyó.

– *Add, hogy ne a negatív érzéseink határozzák meg döntéseinket, hanem az irgalmas Anyádtól tanult józan belátás mentén működő szívünk!*

XIV. állomás: Eltemetnek

Az irgalmasság évében (2016-ban) többször előkerültek az irgalmasság testi és lelki cselekedetei (7-7). Noha Te csupán a hat testi cselekedetet kéred számon a nagy szétválasztáskor, de Tóbiás könyvéből mi odacsatoltuk a holtak eltemetését is, amiről Te egyszer azt mondtad, hagyjuk a holtakra, ha az Isten Országának hirdetésétől vonna el minket. A szamariai szorgoskodásának köszönhetően félholtra vert betegünk nem vérzett el a jerikói úton, ahogyan a paptól meg a levítától ez bizony megeshetett volna. Nikodémus még tett egy vérszegény kísérletet a Nagytanácsban arra, hogy megmentsen a haláltól, de aztán hagyta lehurrogni magát. Most Arimateai József tanácsnok kollégájával együtt próbál enyhíteni a lelkiismeretén azzal, hogy megadják neked a végtisztességét.

– *Add meg nekünk, hogy még életünkben mutassuk ki szeretetünket a mieink iránt, azon a módon, ahogy az nekik a legjobb!*

XV. állomás: Föltámadsz, és élsz – köztünk, bennünk, általunk

A törvénytudó örökké szeretne élni, és ennek kritériumai felől vizsgáztat téged. Visszakérdezel a Mózes féle eligazításra, és ő a szeretet kettős parancsával válaszol. De a felebarát, a szomszéd fogalma körül akadékoskodik, erre kapja az irgalmas idegen példáját. Aki így tesz, élni fog. Te így tettél, így teszel, és élsz.

– *Add, hogy mi is így tegyünk, s akkor nem kell bizonytalanságban sínylődnünk afelől, hogy élünk-e, az életre támadunk-e föl. Amen.*

Vámos István: Krisztus hét szava a kereszten, 2